

4 ANI
DURATA
PROIECTULUI

17
PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

PESTE 920 MILIOANE
VALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE

PESTE 7.2 MILIOANE
BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ

11 SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE

15
ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI

11
STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE

 #integritypact
@EU_Regional
@TI_EU

 <http://europa.eu/IQn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

Pactele de integritate – mecanisme de control civic pentru salvagardarea fondurilor UE

RAPORT NARATIV PERIOADA IULIE-DECEMBRIE 2017

Prezentul raport prezintă următoarele activități desfășurate de Transparency International România (TI-Ro) și Institutul pentru Politici Publice (IPP) în perioada de raportare, respectiv perioada iulie-decembrie 2017:

- **Semnarea Pactelor de Integritate**
- **Activități de implicare a comunității**
- **Activități de advocacy**
- **Activități de monitorizare a proiectelor și achizițiilor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții**
- **Activități de comunicare și promovare a pactelor de integritate**
- **Activități de monitorizare și evaluare a progresului proiectului**

A. Semnarea Pactelor de Integritate

În perioada de raportare au fost semnate trei Acorduri de Monitorizare cu trei autorități contractante, incluzând toate prevederile necesare pentru implementarea Pactelor de Integritate în România, astfel:

1. la nivelul achizițiilor proiectului „Sistem de management integrat al școlarității”, ce urmează a fi dezvoltat și implementat de Ministerul Educației Naționale (MEN), pe baza Protocolului de Colaborare pentru implementarea Pactelor de Integritate semnat de MEN, TI-Ro și IPP la 05.09.2017;
2. la nivelul achizițiilor proiectului „Creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților din zonele rurale în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară”, dezvoltat și urmând a fi implementat de Agenția Națională pentru Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI), pe baza

Memorandumului de cooperare privind Pactele de Integritate semnat de ANCP, TI-Ro și IPP la data de 20.11.2017;

3. la nivelul achizițiilor proiectului „E-cultura: biblioteca digitală a României”, dezvoltat și urmând a fi implementat de Ministerul Culturii și Identității Naționale (MCIN), pe baza Memorandumului de cooperare privind Pactele de Integritate semnat de MCIN, TI-Ro și IPP la data de 11.12.2017.

Semnarea celor trei acorduri s-a realizat după mai multe luni de negocieri cu cele trei autorități contractante și beneficiare de finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională, pe baza unei corespondențe bogate și a numeroase întâlniri în cadrul cărora au fost atinse următoarele puncte:

- beneficiile Pactelor de Integritate,
- condițiile și clauzele necesare pentru ca aceste beneficii să fie obținute,
- limitele legislației române cu privire la implementarea în România a Pactelor de Integritate
- riscurile puse de aceste limite.

Au fost identificate două limite principale și riscuri aferente în cadrul normativ actual din România, astfel:

- i. Legea achizițiilor publice și normele sale de aplicare nu permit monitorului independent din societatea civilă, actor cheie în cadrul Pactelor de Integritate, care ar trebui să poată supraveghea întregul proces al achizițiilor publice, să primească informații, documente sau acces la ședințele comisiei de evaluare a ofertelor pe parcursul fazei de evaluare a ofertelor (adică între data limită de depunere a ofertelor de către operatorii economici și data finalizării procesului de evaluare a ofertelor, prin proces verbal și decizie ale comisiei de evaluare a ofertelor). În aceste condiții monitorizarea fazei de evaluare a ofertelor se poate realiza doar ex-post și doar pe baza documentelor scrise ale comisiei de evaluare
- ii. Legea achizițiilor publice și normele sale de aplicare nu permit, din perspectiva Autorităților Contractante, posibilitatea de a obliga operatorii economici care vor depune oferte (ofertanții) și ulterior cei care vor câștiga atribuirea contractelor (contractanții) să adere la Pactele de Integritate. Autoritățile Contractante au fost rezervate în a introduce sancțiuni pentru refuzul operatorilor economici ofertanți și contractanți de a participa la Pactele de Integritate, temându-se de contestații care ar putea genera întârzieri sau chiar anulări ale procedurilor de achiziție publică. Cu atât mai puțin, contractanții nu pot fi obligați să aplice condițiile Pactelor de Integritate și subcontractanților. În aceste condiții Autoritățile Contractante și-au luat angajamentul că vor sprijini monitorul independent să obțină toate documentele necesare monitorizării de la contractanți și subcontractanți, intermediind comunicarea chiar dacă contractanții nu vor adera la Pactele de Integritate. În același timp, strategii de comunicare și persuadare a contractorilor sunt dezvoltate, incluzând limitarea la maximum a poverii administrative pe care Pactele de Integritate o impun contractanților.

În contextul semnării Pactelor de Integritate trebuie menționat că includerea în activitățile de pilotarea acestui instrument a achizițiilor proiectului „E-cultura: biblioteca digitală a României” s-a realizat la solicitarea Autorității de Management a Programului Operațional Competitivitate (AM POC) și a monitorului independent (format din TI-Ro și IPP), având în vedere faptul că în anul 2017 maturitatea proiectului propus de Ministerul Educației Naționale nu a fost suficientă pentru demararea finanțării. În acest context, pentru a evita ca Pactul de Integritate să nu poată fi implementat până în 2019, ca urmare a întârzierilor acumulate deja, DG REGIO a

---

aprobat adăugarea în activitățile de pilotare a Pactelor de Integritate a celor aferente achizițiilor proiectului dezvoltat în 2016-2017 și urmând a fi implementat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

B. Activități de implicare a comunității

Conținutul pactelor de integritate și planificarea activităților din viitor a fost prezentat celor mai relevante organizații ale oamenilor de afaceri pe 03.08.2017 și ale societății civile implicate în monitorizarea politicilor publice pe 03.20.2017, având în vedere nevoia de implicare a societății civile în procesul propriu-zis de monitorizare a achizițiilor și a execuției contractelor de achiziție publică.

C. Activități de advocacy

Pentru a elimina riscurile prezentate anterior, pe perioada de raportare au continuat activitățile de advocacy prin dialog cu Agenția Națională de Achiziții Publice (ANAP) și Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene (MDRAPFE). La finalul lunii august a fost semnat un Protocol de cooperare între ANAP, TI-Ro și IPP, iar pe 12.12.2017 a avut loc o întâlnire bilaterală cu reprezentanți la nivel de secretar de stat ai MDRAPFE și ai celor trei autorități contractante implicate în proiect, pentru discutarea Memorandumului Guvernului pentru testarea instituției pactelor de integritate în achizițiile publice din România, așa cum prevede Strategia Națională Anticorupție 2016-2020.

D. Activități de monitorizare a proiectelor și achizițiilor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții

Chiar înainte de semnarea Pactului de Integritate, ANCPI a transmis monitorului independent (format din TI-Ro și IPP), în două versiuni, în aprilie 2017 și în septembrie 2017, studiul de fezabilitate, proiectul cererii de finanțare și anexele acestora pentru proiectul: „Creșterea gradului de acoperire geografică și de înregistrare a proprietăților din zonele rurale în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară”, incluzând strategia de achiziții a proiectului și analiza riscului de corupție în proiect. În acest context a debutat activitatea de monitorizare propriuzisă, fiind formulate o serie de recomandări referitoare atât la strategia de achiziții a proiectului, mai exact la criteriile de evaluare a ofertelor, cât și la managementul riscului de corupție în proiect. La momentul elaborării prezentului raport discuțiile cu ANCPI nu s-au încheiat încă cu privire la modul în care recomandările formulate vor fi implementate în proiectul de cadastru.

E. Activități de comunicare și promovare a pactelor de integritate

Pe perioada de raportare a continuat realizarea de newslettere lunare de informare, care au fost transmise unui număr de peste 6300 de persoane. Printre subiectele de newsletter se numără și un interviu cu președintele Agenției Naționale de Achiziții Publice (ANAP), domnul Bogdan Pușcaș, care declară toată susținerea din partea ANAP pentru implementarea și testarea pactelor de integritate de o manieră care să asigure cât mai concret buna conduită a operatorilor economici și care să sprijine autoritățile contractante în implementarea corectă a regulilor complexe din achizițiile publice.

În plus, întâlniri bilaterale cu Autorități de Management (AM) ale unor programe operaționale care nu sunt direct implicate în proiectul de pilotare a Pactelor de Integritate, respectiv cu AM a Programului Operațional

---

Infrastructură Mare și AM a Progamului Operațional Asistență Tehnică, au fost organizate pentru creșterea gradului de informare și promovare a Pactelor de Integritate la nivelul instituțiilor române. Mai mult, Pactele de Integritate au fost promovate și la nivelul operatorilor economici și a altor autorități contractante prin întâlniri bilaterale și multilaterale.

F. Activități de monitorizare și evalaure a progresului proiectului

Pe perioada de raportare, iulie-decembrie 2017, a fost realizat Planul de Monitorizare, Evaluare și Învățare aferent proiectului. Monitorizarea realizată a arătat că activitățile de negociere a Pactelor de Integritate și de advocacy au crescut gradul de informare și de deschidere al autorităților responsabile din România: atât autorități de reglementare (MDRAPFE și ANAP), cât și autorități contractante, în a crește integritatea în achiziții publice, inclusive prin folosirea unui instrument care să faciliteze participarea societății civile, cum sunt Pactele de Integritate.